

Kaaimantaks en collectieve beleggingsfondsen: hervorming overwogen

Jacques Malherbe

Kaaiman belastingwet

De Kaaimanbelasting voorziet in de transparante belastingheffing van natuurlijke personen op de inkomsten van een juridische structuur die onderworpen zouden zijn aan personenbelasting en de belastingheffing als dividenden van uitkeringen van deze juridische structuren die afkomstig zijn van inkomsten die niet onderworpen worden aan het Belgische belastingstelsel. Het is in het bijzonder van toepassing op elke vennootschap die rechtspersoonlijkheid heeft of een rechtsvorm die analoog is aan die van een Belgische vennootschap en die, volgens de wetgeving van de staat waarin ze is gevestigd, niet onderworpen is aan inkomstenbelasting of onderworpen is aan inkomstenbelasting ten belope van minder dan 15% van de belastbare inkomsten van deze structuur, bepaald in overeenstemming met de Belgische regels¹.

Rechtsvormen die gevestigd zijn in een staat die deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte zijn echter uitgesloten, behalve in gevallen bepaald bij Koninklijk Besluit.

Uitzondering voor beleggingsfondsen

Er is echter één uitzondering, die stelt dat geen juridische constructies zijn:

- een openbare of institutionele instelling voor collectieve belegging of een instelling voor collectieve belegging in obligaties die voldoet aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's);

---

¹ CIR, art. 2, § 1, 13°, al. 1, b).

- een openbare of institutionele instelling voor collectieve alternatieve belegging die valt onder de Wet van 19 april 2014 betreffende instellingen voor collectieve alternatieve belegging en hun beheerders².

Uitzondering op de uitzondering

Een uitzondering op de uitzondering bepaalt echter dat de uitzondering niet van toepassing is op entiteiten waarvan de rechten worden gehouden door één persoon of door meerdere verbonden personen, hetgeen per compartiment van het fonds wordt beschouwd.

Personen zijn verwant als een van hen de controle uitoefent over een rechtspersoon, als ze verwant of verbonden zijn tot de 4de graad, of als ze getrouwd zijn, wettelijk samenwonen of hun domicilie op hetzelfde adres hebben gevestigd.

Koninklijk Besluit

Een Koninklijk Besluit van 18 december 2015, gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 21 november 2018, beide bevestigd door de wet, stelt de lijst vast van vennootschappen gevestigd in de Europese Economische Ruimte die juridische constructies vormen.

Hieronder vallen ook beleggingsondernemingen waarvan de rechten in handen zijn van één persoon of van meerdere verbonden personen, dit zijnde per compartiment beschouwd³.

Voor de toepassing van het besluit is de definitie van beleggingsondernemingen licht gewijzigd. Deze omvat :

1°. een instelling voor collectieve belegging die voldoet aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG betreffende icbe's, gevestigd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte;

---

² CIR, art. 2, § 1, 13°/1, al. 1.

³ CIR, art. 1er, al. 1, 1°.

2°. een instelling voor collectieve alternatieve belegging die valt onder Richtlijn 2011/61/EU van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen ;

3°. een beleggingsonderneming met slechts één lid, die onder de voorgaande definities zou vallen indien zij meer dan één lid zou hebben gehad.

De verwijzing naar alternatieve beleggingsfondsen die onder de richtlijn vallen, omvat alle instellingen die kapitaal van beleggers aantrekken voor beleggingen volgens een specifiek beheerbeleid en die niet vallen onder de ICBE-richtlijn met betrekking tot ICB's met een Europees paspoort (Richtlijn 2009/65/EG). Private-equityfondsen vallen dus ook onder de richtlijn.

Het decreet bepaalt echter niet welk percentage van het fonds in handen van derden moet zijn wanneer bijvoorbeeld een familie een grote meerderheid heeft. Deze tekortkoming werd bekritiseerd door het Rekenhof. De minister van Financiën is van plan om een K.B. voor te stellen waarin een minimumpercentage wordt vastgelegd dat het alleen al mogelijk zou maken om te ontsnappen aan de belastingplicht van de Kaaimantaks⁴.

---

⁴ Over het vroegere regime, zie J. Malherbe, La transparence fiscale en Belgique ("Taxe Caïman : Quelques questions d'interprétation"), in *Mélanges Pascal Minne, Fiscalité internationale et patrimoniale*, Brussel, Bruylant, blz. 563 ; L. Vanneste in B. Peeters en G. Verachtert, ed., *De kaaimantkas: panta rhei*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2019, p. 359, « Een specifieke antimisbruikbepaling » ; G. Goyvaerts en C. Coudron, *De kaaimantaks als de ying en de yang van de Belgische fiscaliteit. Een kritische commentaar bij de invoering van het nieuwe EER-K-B en niet EER-KB*, T.F.R., 2019, p. 858.